

In het land der blindgangers

Verslag Workshop 5 – Kennis en kennisvragen TNO – Defensie en Veiligheid

Spreker: J.R. (Jolanda) van Deursen MSc, TNO Defence, Security and Safety

e-mail: Jolanda.vandeursen@tno.nl

1. Inhoud van de presentatie:

TNO-Defensie en Veiligheid adviseert regelmatig gemeenten met betrekking tot het ruimen van explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. In de workshop werd besproken wat nu eigenlijk een explosie is, hoe schervengevarenszones zijn afgeleid en wat de bijbehorende afstanden zijn. Ook de effecten van een blindganger en welke maatregelen er getroffen kunnen worden, komen aan bod. De spreker gaf voorbeelden uit het TNO-onderzoek naar de schervengevarenszones, waarin bommen op verschillende manieren tot ontploffing werden gebracht. In het open veld, onder een grote zandberg of met een containerconstructie boven de bom. Uit dit onderzoek werd duidelijk dat de genoemde veilige afstanden in het oude bestaande VGVK 19-document niet klopten. Deze afstanden moesten zeker groter zijn bij bepaalde munitie-artikelen. Vervolgens zijn verschillende projecten – het ruimen van bommen, baggeren van stadsgracht en kanalen met munitie, opslag container voor CE en scheepwrak met explosieven nabij de kust – kort toegelicht om de diversiteit van vragen en mogelijkheden te illustreren. Daarnaast werd de term risicobenadering ingebracht, want wat is de invloed van veroudering op munitie en wat moeten de afstanden zijn voor bouwactiviteiten? Dit is nog niet eerder door TNO onderzocht. TNO wil inventariseren of er behoefte is aan een effect- en/of risicotool voor conventionele explosieven die gemeenten/overheid kan ondersteunen.

2. Reacties en vragen van de deelnemers:

Discussie ontstaat over het aanwijzen van plofflocaties. Moet je die officieel of officieus vastleggen? En wat is nu een aanvaardbaar risico bij bouwactiviteiten? Kies je ervoor om een bom te laten liggen of om te ruimen? Wat zijn hier de consequenties van het niet ruimen voor bestemmingsplannen? Duidelijk wordt dat er behoefte is voor meer onderzoek om een aanvaardbaar risico beter in te kunnen schatten. Nu is er nog te weinig kennis over de kans op een spontane detonatie. Een tool voor het berekenen van effecten en gevolgen lijkt daarom gewenst.